

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

БРОЙ **3**
ЮНИ
2007 г.

и н ф о р м а ц и о н е н б ю л е т и н

Уважаеми колеги и приятели,

Имаме удоволствието да представим на Вашето внимание третия брой на редовния тримесечен бюлетин на Камарата на частните съдебни изпълнители.

От самото си създаване КЧСИ провежда политика на прозрачност и откритост към своите членове и към обществеността. Това издание и интернет страницата на организацията са практически израз на нашето желание да бъдем в непрекъснатата връзка с нашите членове, представителите на юридическата общност и на широката общественост. В този брой ще намерите информация за проведени от нас инициативи през изминалите три месеца, както и за текущи дейности и планирани събития.

Ще продължим да разчитаме на Вашето мнение и на идеите ви за включване на нови рубрики. Изданието е отворено и за Ваши статии и коментари по професионални проблеми.

Желаем Ви приятно четене!

От редакционния екип

гр. София 1301
община Възраждане
ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/ 980 77 32
тел. /факс: 02/ 980 82 58
Web: www.bcpea.org
e-mail: info@bcpea.org

В БРОЯ:

НОВИНИ ОТ КАМАРАТА

Гр. Русе стана домакин на регионална среща между български и румънски съдебни изпълнители

Окръжни съдии от цялата страна и частни съдебни изпълнители проведоха съвместна национална конференция през м. май

Камарата изпълнява проект „Сборник съдебни практики“, финансиран от ААМР

Участие на КЧСИ в заседание на Постоянния съвет на Международния съюз на съдебните изпълнители

Посещение на българска делегация в Солун

Втора регионална среща на КЧСИ

ПРОФЕСИОНАЛНО

ПРЕДСТОЯЩО

Град Русе стана домакин на регионална среща между български и румънски съдебни изпълнители

Слави Сербезов, ЧСИ – Добрич, член на Съвета на КЧСИ

Йоана Антова – Координатор КЧСИ

На 21.04.2007 г. в гр. Русе бе проведена среща между КЧСИ и Румънския съюз на съдебните изпълнители, която бе съпроводена и от регионална среща на частните съдебни изпълнители от североизточна България. На ползотворното и интересно събитие, проведено в крайдунавския град, се представи и стартът на националната информационна система на съдебното изпълнение, който бе широко медийно отразен. В приятелска атмосфера на открито заседание на Съвета на Камарата, бяха разгледани важни въпроси от дейността на частния съдебен изпълнител.

Първата по рода си среща между ръководни органи на Камарата на частните съдебни изпълнители и Румънския съюз на съдебните изпълнители премина емоционално и за двете страни. В хода на разговорите бяха направени съпоставки между дейността на румънските съдебни изпълнители и техните български колеги.

Професията на съдебния изпълнител в Република Румъния, според законодателството в страната, е свободна професия. Такава, съобразно закона, са и например експерт-счетоводителите, публичните /частни/ нотариуси, адвокати, лекари и експерт-криминалисти. Организацията на дейността, правомощията и всички изисквания, които зако-

нодателството поставя към работата на съдебния изпълнител в Румъния, са уредени в Закон № 188/2000 г.

Основен белег на тази професия в северната ни съседска държава е нейната публична функция - съдебният изпълнител е призван по силата на закона да защитава правовия ред, законите и обществения интерес, във връзка с изпълнението на своите задължения. В този смисъл автономността на професията на съдебния изпълнител се корени в чл.16, ал.3 на Конституцията на Република Румъния, който прогласява фундаменталното право на румънските граждани с постоянно местожителство в Република Румъния и отговарящи на съответния образователен ценз, да изпълняват публични функции. В работата на съдебните изпълнители е предвиден засилен контрол върху тяхната дейност, както от страна на съдебната система, така и от страна на отрасловата им организация - Съюзът на съдебните изпълнители, със седалище в Букурещ и шестнадесетте териториални камари към структурата на апелативните съдилища в Румъния. Съдебните изпълнители имат задължението да поддържат изправни регистрите си, да спазват етичния професионален кодекс, да водят архив, както и стриктно да спазват процесуалния закон, с оглед правилността и законосъобразността на постановените съдебно-изпълнителни актове.

Принципите, на които се подчиняват съдебните изпълнители в Румъния, освен тези на които се подчинява всяка една свободна професия, включват и тези, специфични за професията, а именно: независимост при вземането на съответните решения и пряко подчинение на закона, принцип на партньорство с другите съдебни изпълнители, на конфиденциалност при пряката и непосредствена работа по изпълнителните дела, принцип на уседналост, на гражданската отговорност, в случай на причинени вреди вследствие на изпълнението и т.н. Друг основен принцип е равенството на страните в изпълнителния процес, като основното му съдържание предвижда задължението на съдебния изпълнител да ги третира като страни с равни

права, независимо от техния произход, пол, възраст, вероизповедание и т.н.

В заключение, с оглед на статута и ролята си, съдебните изпълнители в Република Румъния могат да се определят като подчиняващи се на закона независими лица, отговарящи на съответните изисквания за образователен ценз и на други специфични условия. Те действат според териториалния принцип и се подчиняват както на закона, така и на приетите съсловни правила и норми. В рамките на изпълнителния процес имат право да изпълняват признатите от съдебните институции притезания.

Българската Камара на частните съдебни изпълнители даде официален обяд за своите румънски гости в комплекс „Левента“, намиращ се в околностите на гр. Русе. Част от програмата на срещата между двете камари бе и разходка с корабче по р.Дунав. В дух на топли приятелски отношения частните съдебни изпълнители от двете съседски държави продължиха дискусиите си на професионални теми, като си обещаха срещи от подобен характер да станат традиционни във взаимоотношенията между двете гилдии.

Окръжни съдии от цялата страна и частни съдебни изпълнители проведоха съвместна национална конференция през м. май

Мариана Обретенова, ЧСИ - Пловдив, член на Съвета на КЧСИ

На 04.05.2007 г. в гр. Велико Търново се проведе конференция на тема “Институтът на частния съдебен изпълнител и изпълнителният процес в България”. На форума бяха поканени представители на всички окръжни съдилища в страната. Отзоваха се 29 съдии от 16 окръжни съдилища.

Наложилата се разнородна практика по повод обжалвани действия на съдебни изпълнители провокира нуждата от такава среща. Постави се началото на открит диалог между КЧСИ и представители на ок-

ръжните съдилища в страната, които се явяват контролно-отменителната инстанция по отношение на процесуалния контрол на извършените от ЧСИ действия. Откри се едно полезно партньорство между органите на двата процеса – исков и изпълнителен.

Докладите на лекторите предизвикаха неформален диалог между двете страни. Съдиите бяха запознати с резултатите от годишния отчет на Камарата на частните съдебни изпълнители, приет от Общото събрание в края на м. януари т.г. в гр. Пловдив. Темите, които се представиха от страна на Камарата, бяха свързани с правомощията на частните съдебни изпълнители, прилагането на Тарифата за таксите, субсидираните такси и практическите проблеми, свързани с изпълнение съдебните решения.

Интересна се оказа и дискусиата между ЧСИ и съдиите относно спирането на изпълнението по повод жалби срещу действията на съдебни изпълнители, администрирането на жалбите и подготовката на преписките. Представителите на окръжните съдилища обединиха становището си относно погрешно наложилата се тенденция жалбите срещу действията на ЧСИ да се подават непосредствено пред съответния окръжен съд, без да се спазват изричните процесуални норми за администрирането им. Единодушно бе мнението, че жалбите не бива да се разглеждат от компетентния окръжен съд, без да се извърши администрирането им чрез КЧСИ. Единната практика би довела до намаляване на безпредметните жалби, които имат за цел забавянето на изпълнителния процес.

Важна част от изказванията на участниците в конференцията бяха въпросите по отмяна на действията на ЧСИ и по-конкретно - дефиниране на актовете, представляващи същински действия и отграничаването им от разпорежданията във връзка с работата по делата. Становищата на страните се покриха относно това, че единствено извършените изпълнителни действия могат да бъдат предмет на обжалване, а не предхождащите ги и последващи разпореждания, свързани с тях, преди и след същинското действие. Полезен бе коментарът във връзка със сроч-

Окръжни съдии от различни съдилища в България по време на форума

ното придвижване на жалбите веднага след изпълнението на чл. 333 от ГПК.

В хода на оживената дискусия се наложи и обсъждането на спецификата на действията на ЧСИ при възлагане по чл. 18 от ЗЧСИ и отграничаването им от действия по принудително изпълнение. Засегнаха се и въпроси във връзка с предстоящите промени в ГПК.

Основният извод, който се наложи при закриване на първия за България форум от подобен характер, е, че такива срещи трябва да се провеждат регулярно поне веднъж в годината, с оглед установяване на близки работни взаимоотношения между окръжните съдии и частните съдебни изпълнители. Целта и на двете страни в процеса е ясна – законност, прозрачност, бързина и ефективност при изпълнение на съдебните решения в България!

Камарата изпълнява проект „Сборник съдебни практики”, финансиран от ААМР

Мариана Иванова – Юрисконсулт и координатор обучения, КЧСИ

На провежданите до момента форуми на частни съдебни изпълнители: събрания, обучения, регионални срещи, колеги нееднократно са акцентирали върху необходимостта от уеднаквяване на практиката по изпълнителни дела.

Едва ли някой би отрекъл доскорошната липса на внимание към изпълнителното производство, може би още от студентската скамейка или например наличието на курioзни (понякога дори взаимноизключващи се) актове на съдилищата, постановени при обжалване действията на съдебни изпълнители. Има ги и грешките на самите съдебни изпълнители (често пъти не толкова предумишлени, колкото допуснати поради липсата на установена съдебна практика и рутина).

Би могло да се каже, че от януари 2007 г. търсенето на механизми за по-добро взаимодействие между органите на съдебната власт и частните съдебни изпълнители е част от официалната политика на Камарата.

С помощта на партньорите ни от Проект за Реформа в търговското право, през април КЧСИ стартира проект – „Сборник съдебни практики”, финансиран от Американската агенция за международно развитие – една нова и, надяваме се, изключително полезна инициатива за всички нас.

В какво се състои самият проект?

Започвам представянето му малко нетрадиционно, а именно – с посочване на крайната му цел – периодично издание на КЧСИ със съдебна практика по изпълнителни дела, съдържащо съдебни актове, придружени от компетентен коментар. Изданието ще се разпространява сред частните съдебни изпълнители, съдии, адвокати, т.е. поставяме си амбициозната задача то да достига до всички заинтересовани от изпълнителното производство лица. Първият брой на Сборника следва да е готов през месец август. Тогава ще се състои и официалното му представяне.

Популяризирането на проекта започна от Русе, където бе проведена регионална среща на частните съдебни изпълнители с райони на действие: Окръжен съд Русе, Силистра, Търговище, Разград, Шумен, Варна, Добрич. Мнозина от присъстващите колеги откликнаха, като изпратиха в Камарата съдебни решения, постановени от съответните съдилища. Бих искала да отбележа, че те-

мите, които ще бъдат разработвани в изданието, са по Ваш избор – достатъчно е да ги посочите в анкетните карти, с които периодично затрупваме електронните Ви пощи.

В първото издание на Сборника, ще бъде отделено внимание на различни аспекти на въвода във владение, прекратяване на изпълнителното производство след проведена публична продажба, основанията и процедурата за обжалване действията на съдебните изпълнители. Конкретните съдебни актове бяха подбрани и ще бъдат коментирани от редакционен екип в състав: г-н Георги Дичев – Председател на КЧСИ и ръководител на екипа, г-жа Сабрие Сапунджиева, заместник-министър на правосъдието, г-н Борислав Белазелков – съдия във Върховен касационен съд, г-жа Диана Митева – съдия в Окръжен съд Варна, г-жа Валентина Попова – преподавател по гражданско-правни науки в СУ „Св. Климент Охридски” и г-жа Мариана Обретенова – частен съдебен изпълнител с район на действие Окръжен съд – Пловдив и член на Съвета на КЧСИ.

Не мога да не подчертая, че първото издание на „Сборник съдебни практики” ще бъде реалност благодарение на усилията и съпричастността към проекта и на самите частни съдебни изпълнители. Благодарение на колегите Милкана Македонска, Валери Йотов, Цветанка Георгиева, Валентина Иванова, Георги Георгиев, Мариана Обретенова, Мария Глушкова, Милен Бъзински и на съдиите Вера Иванова (Окръжен съд Пловдив) и Диана Митева (Окръжен съд Варна) до момента разполагаме с електронна база данни, съдържаща над 200 съдебни решения и определения.

Накрая, позволявам си да се обърна към всички Вас. Сборник „Съдебни практики” се създава основно за нуждите на частните съдебни изпълнители. Усилията ни са изцяло насочени към публикуване на издание, което да дава отговор на въпросите, възникващи в процеса на работата Ви и към постепенното налагане на добра практика в областта на съдебното изпълнение. Надяваме се чрез него да постигнем и по-голямо разбиране на естеството на дейността ни в

средите на съдии, адвокати и други представители на юридическата общност.

Както вече споменах, темите във всяко едно издание са по Ваш избор. Ползвайте смело анкетната карта, за да ни посочите областите, които Ви интересуват. Може би най-важното – изпращайте в КЧСИ съдебни актове, които считате, че представляват интерес – било поради добрата практика, която създават или поради факта, че са доста противоречиви. В крайна сметка...един продукт е добър и истински полезен, когато в създаването му участват много хора и съществува достатъчен ресурс, от който да бъде извлечено най-ценното!

Участие на КЧСИ в заседание на Постоянния съвет на Международния съюз на съдебните изпълнители

Анелия Бонева – Административен секретар, КЧСИ

От 9 до 11 май 2007 г. в гр. Букурещ, Румъния, се състоя редовното заседание на Постоянния съвет на Международния съюз на съдебните изпълнители (МССИ) – Европа и Америка. България стана равноправен член на съюза през 2004 г., което дава правото на двучленна българска делегация да присъства на заседанията на европейския и световния постоянен съвет, които се провеждат два пъти в годината.

Събитието се проведе в престижната сграда на Румънския парламент – втората по големина сграда в света, след сградата на Пентагона във Вашингтон, и бивша резиденция на диктатора Николае Чаушеску – където се събраха представители на тридесет европейски камари на съдебните изпълнители и асоциацията на американските шерифи. Гости на форума бяха Министърът на правосъдието на страната – домакин и депутати от румънския парламент. Като наблюдатели бяха поканени и представителите на Азербайджан, Молдова и Македония, които ще се присъединят към МССИ в близко бъдеще.

Част от голямото семейство на световната професионална организация на съдебните изпълнители

Българската делегация беше посрещната изключително топло, като през цялото времетраене на Съвета ѝ се засвидетелстваше внимание и уважение. В речта си при откриване на първия ден от заседанието на Постоянния съвет, Президентът на МССИ, г-н Жак Иснар, поздрави България за успешното провеждане на реформата в съдебната система и по-специално в частта принудително изпълнение, благодари за много доброто сътрудничество и първо даде думата на нашата делегация да представим резултатите от първото ни годишно общо събрание, както и да споделим с колегите от цяла Европа проблемите, които стоят за решаване пред Българската камара на частните съдебни изпълнители. Г-н Иснар заяви, че МССИ твърдо подкрепя България и ще окаже всякаква помощ при по-нататъшното провеждане на реформата до нейния успешен завършек.

В момента в Международния съюз на съдебните изпълнители членуват 65 държави. В близко бъдеще към международната професионална организация

Представителите на КЧСИ по време на работната сесия през първия ден

ще се присъединят още 4 държави, които понастоящем се ползват със статута на наблюдатели и асоциирани членове. Това са Азербайджан, Казахстан, Молдавия и Македония.

След разширяването на Европейския съюз през май 2004 г. 80% от страните в него са с либерално съдебно изпълнение. Докладите показаха, че в държавите с такава форма на изпълнителния процес, изпълнението на съдебните решения е бързо, ефикасно и справедливо. В унисон с чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека, съдебните изпълнители се ползват с висок авторитет като професионалисти, наравно със съдиите и получават високо възнаграждение. Всичко това се отразява положително на държавата, икономиката и обществото.

Същото не може да се каже за страните, където съдебните изпълнители са държавни служители. Там държавните съдебни изпълнители са в тежко положение, изпълнителният процес е бавен и неефикасен. Подчертано беше, че съдебният изпълнител трябва да е независим, отговорен, задължително да е застрахован за евентуални вреди, които може да причини, да е юрист и да се обучава непрекъснато, да е информиран, т.е. да има достъп до данните за имуществото на длъжниците навсякъде, където те се съхраняват и, не на последно място, да получава адекватно възнаграждение. Много голям плюс за България е, че съдебните изпълнители са завършили право, тъй като в някои страни, като Италия, Австрия, Гърция, същите не са юристи и тепърва ще се стремят към повишаване на образователния ценз.

След изказването на българската делегация, думата имаха последователно повечето от европейските национални камари, за да споделят с присъстващите последните новини от развитието на съдебното изпълнение в техните държави, случили се след световния постоянен съвет в Париж през м. ноември 2006 г.

Интересно и полезно беше да чуем изказването на представителите на чешката камара, които споделиха за техния про-

блем със възстановяване на разносните по делата, за които няма събираемост. Заради конкуренцията между частните съдебни изпълнители в Чехия, много от тях не събират авансови такси по делата, образувани в техните кантори. В случаите, когато едно изпълнително дело е завършило неуспешно и няма събираемост на дълга, разносните остават за сметка на съдебния изпълнител, което води до големи материални загуби.

Заместник-председателят на Полската камара сподели с присъстващите за няколко сериозни проблема, които имат частните съдебни изпълнители в Полша. От 2007 г. при тях ще отпаднат ограниченията за броя на ЧСИ в страната, т.е. конкуренцията между самите тях ще стане много голяма. Министерството на правосъдието в Полша иска да „отвори“ професията за адвокатите и да увеличи броя на съдебните изпълнители – от 600 на 5000 /сходна е ситуацията и в Португалия, както сподели президентът на тяхната професионална организация г-н Антонио Гомес де Кунха/. Освен това, частните съдебни изпълнители в Полша имат право да работят на територията на цялата страна. Правителството въвежда много рестриктивни мерки по отношение на дейността на частните съдебни изпълнители в Полша. В допълнение г-н Ределбах спомена и за проблемите с прилагането на тарифата, които дискредитират съдебните изпълнители. Предвижда се и прекалено голям контрол от страна на съда върху действията на частните съдебни изпълнители.

Добри новини се чува от италианските и германските ни колеги, които доскоро имаха много сериозни проблеми в своите държави с въвеждането на частно съдебно изпълнение. Стана ясно, че ситуацията съществено се е променила в сравнение с миналата година и правителствата на тези държави са демонстрирали политическа воля за реформи в съдебната им система, и за поставяне на основите на либералната професия.

За съжаление, не толкова оптимистична е картината в Австрия. Там привържениците на либералния модел са създали асоциация, в която засега членуват само дузи-

на техни колеги. Целта на асоциацията е да се опита да убеди съдебните изпълнители в Австрия да се ориентират към либералната система. Г-н Антон Ложовски сподели, че основен проблем при тях е липсата на достатъчно информация, и че очаква пълна подкрепа от Международния съюз в тази насока.

Вторият ден от работата на постоянния съвет започна с официалното подписване на хартата „Евродунав“ - организация на националните Камари или асоциации на съдебни изпълнители на държави, разположени по река Дунав, принадлежащи на Централна и Източна Европа, включително и прибалтийските страни. България, Румъния, Полша, Словакия, Словения, Чехия, Унгария, Литва, Латвия и Естония, са членове на „Евродунав“. Основни сфери за съвместна дейност в рамките на новоучредената организация са издигане имиджа на професията на съдебния изпълнител, взаимноизгодни икономически отношения между страните-членки и сравнителни изследвания в областта на правните науки от различните системи на съдебно изпълнение. Вице-президентът на Полската камара, г-н Михал Ределбах, предложи първото работно заседание на „МССИ – Евродунав“ да се състои в полската столица през м. септември 2007 г. Предложението се прие единодушно от борда на МССИ и лично от г-н Иснар, както и от всички държави-членки на новоучредената асоциация.

Аналогични субсидиарни организации, наречени «МССИ – Евронорд» и «МССИ Евромед» съществуват и между страните, разположени в различните райони на Европа. Принципът на разделение между трите помощни на Международния съюз организации не е териториален или икономически. По-скоро тук става въпрос за обединение на държави, чиито съдебни системи са в различен етап от развитието си и имат доста различни проблеми за решаване.

Официалната гала-вечеря, която беше организирана от любезните домакини на форумата, даде възможност на всички участници да продължат дискусиите помежду си в една по-неформална атмосфера, да опитат

от местните традиционни национални ястия и да затвърдят приятелските отношения, които свързват съдебните изпълнители по цял свят.

На 15.06.2007 г. представители на български национални медии и на Камарата на ЧСИ посетиха Солун, за да се запознаят с добрите практики и проблемите на частното съдебно изпълнение в Гърция. Проведена беше среща с председателя на гръцката Асоциация на съдебните изпълнители. Участниците посетиха кантора на съдебен изпълнител от Солун и офиса на солунската регионална камара.

Посещение на българска делегация в Солун

Гръцките съдебни изпълнители подкрепиха българските си колеги в борбата им срещу въвеждането на ДДС върху дейността на ЧСИ в България. Това беше отразено в над десет статии, последвали посещението в Солун. Визитата беше отразена в предаването „Закон и ние“ на БНТ.

Тази инициатива е доказателство за волята на КЧСИ да поддържа открит и активен диалог с медиите, които са осно-

вен фактор за формиране на общественото мнение.

Втора регионална среща на КЧСИ

На 6 юли в курорта Пампорово се проведе втората от поредицата регионални срещи на частни съдебни изпълнители, включени в Стратегическия план на КЧСИ. Съветът на КЧСИ води последователна политика на разширяване на дейността си по региони, с цел членовете на Камарата да бъдат постоянно информирани за всички дейности на нашата професионална организация. Тази среща даде възможност на колегите да поставят актуални и важни въпроси от своята ежедневна дейност, както и да дискутират със Съвета наболели проблеми на реформата и на професията в частност. На форума присъстваха колеги от Югоизточна България – Пловдив, Пазарджик, Бургас, Ямбол, Сливен, Стара Загора, Хасково, Кърджали.

ПРОФЕСИОНАЛНО

Милкана Македонска – ЧСИ, Русе

На 20 април 2007 г. в гр. Русе, в хотел „Дунав“ представихме пред журналисти и колеги Информационната система на съдебното изпълнение в България (ИССИ). Системата се разработва от Проект за реформа в търговското право на Американската агенция за международно развитие. Работа по нея започна през месец февруари 2006 г. след изработване на подробно техническо задание и описа-

ние на функционалностите на системата. Изпълнител е „Рила Солюшънс“, избрани след проведен търг от ААМР.

До началото на м. юни 2007 г. всички ЧСИ получиха достъп до тестовата версия на системата. Проведеха се 13 обучения в София и страната. Участие в тях взеха повече от 120 ЧСИ и техни служители. Обучаемите се запознаха с основните функции на системата с голям интерес. В рамките на обученията за работа с ИССИ задавахме реални казуси и разигравахме различни сценарии.

ИССИ е създадена в съответствие с Наредба № 4 за служебния архив на ЧСИ и съдържа всички необходими деловодни книги. Някои функции на Системата значително облекчават работата на съдебните изпълнители при поддържане на деловодните регистри и техническата подготовка на делата.

Добър акцент на ИССИ е предвиденият публичен сайт за продажбите, както и възможността за извличане на данни за статистически цели във всеки един момент, без да се налага пряко ангажиране на ЧСИ за предоставяне на такава информация.

Но по време на обученията констатирахме, че системата още не е готова за работа при реални условия и допуска твърде много грешки. Оказа се, че в ИССИ не са предвидени множество законови процедури и хипотези - напр. хипотезите на чл.326, ал.1, 2 и 3 ГПК по отношение на заместването на страните в процеса; „присъединяването“ в системата не съответства на присъединяването в ГПК.

Две от обученията се осуетиха поради срывове във връзката със сървъра. Това повдигна дискусия какво ще правят ЧСИ в ситуация на липса на връзка със сървъра, липса на интернет, ел. хранване и т.н. при реален режим на работа и какви ще са последиците за нас и за страните по делата ни.

Очаквахме, че ИССИ ще осигури електронен достъп до останалите институции, с оглед на необходимите справки по делата, което на този етап не е предвидено.

Обсъждахме и въпроса доколко е осигурена защитата на личните данни на страните и опазването на тайната на служебния архив.

За констатираните от нас – частните съдебни изпълнители, пропуски и грешки сме уведомили изпълнителите на проекта „Рила Солюшънс“ и същите са предмет на доработки в рамките на проекта. Засега поетите ангажименти от фирмата-изпълнител са корекциите да бъдат окончателно готови до средата на м. юли 2007 г.

Старт на информационната система на съдебното изпълнение

Ралица Петрова – Зам. Ръководител на Проект за реформа в търговското право, ААМР

В началото на м. юни т.г. на специално закупени и защитени сървъри в Министерството на правосъдието беше инсталирана Информационната система на съдебното изпълнение (ИССИ) - разработена с помощта на Проект за реформа в търговското право на Американската агенция за международно развитие.

Целите, които си поставя ИССИ, са да осигури възможност за автоматизиране на работните процеси, да предостави надеждна статистика за съдебното изпълнение (в национален мащаб) и да създаде условия за осъществяване на контрол върху дейността на съдебните изпълнители.

Очакваме, че системата ще облекчи работата на съдебните изпълнители при поддържане на регистрите. Много полезно е автоматичното изчисляване на размера на дълга, автоматичното изчисляване на таксата по т.26 от ТПЗЧСИ; и автоматичното изготвяне на най-необходимите документи (макар и те да са недостатъчно на брой поради трудностите при унифициране на различните практики).

Добре е всеки от потребителите да помисли за сериозно обезпечаване на електрическото хранване и високоскоростна

интернет връзка и да подsigури резервен вариант в случай на аварии. В допълнение към това, би било добре последиците за съдебните изпълнители и техните клиенти в случаи на сринове във системата да бъдат отразени във

Фрагмент от интерфейса на ИССИ

Вътрешните правила за работа с ИССИ на Министерството на правосъдието, които в момента се изготвят от работна група с участието на МП, КЧСИ и експерти в сферата на защитата на личните данни.

Първите месеци на тестване на системата разкриха и някои недостатъци – основният сред тях е невъзможността да се генерират автоматично номерата на старите дела. В момента експертите от „Рила Солюшънс“ работят по създаването на такава възможност.

Вероятно в хода на работата ще бъдат открити и други несъвършенства – това е съвсем нормално за всяка една информационна система. Все пак смятаме, че е положена добра основа и Министерството на правосъдието и КЧСИ ще направят необходимото да подsigурят усъвършенстването на ИССИ в бъдеще, така че тя да отговаря максимално на нуждите на съдебните изпълнители. Бихме искали да насърчим всички СИ да ползват активно тестовата система през летния период, за да свикнат свободно да работят със системата и да бъдат готови да преминат към електронно водене на книгата.

Професионални стандарти за качество в дейността на частните съдебни изпълнители в България

Стефан Горчев – ЧСИ,
Пловдив

Професията на частния съдебен изпълнител (ЧСИ) е една от най-новите в България. Като всяко начало, стартът на тази професия е свързан с много трудности по утвърждаването ѝ в обществото и изграждането на позитивен имидж и доверие. Наред с това обаче гилдията на частните съдебни изпълнители е изправена пред предизвикателство да изгради професионални правила и стандарти, които да осигурят просперитет и качество за предоставяните правни услуги¹, сравними с водещите европейски и световни практики. Голямото изпитание пред всички участници в реформата е да се създаде професионалната култура на частното съдебно изпълнение.

Най-краткото социологическо определение на „култура“ – това е „начинът, по който човек прави нещо“. За това културата на азиатците е да се хранят посредством клечки, на африканците с ръце, а европейците – с нож и вилица, като за всяка отделна група това е „културно“. С професионалното си поведение и отношението си към другите всеки частен съдебен изпълнител създава култура, която създава представата на хората за професията. Преди сто години Елин Пелин е описал представата за съдия-изпълнител и е дал пример за лошата практика в тази професия. В настоящето всеки частен съдебен изпълнител е провокиран да променя този шаблон². За да преодолее това

¹ Легална дефиниция за „правни услуги“ беше въведена в чл. 43 на вече отменения Закон за данък добавена стойност (в редакцията му до 01.01.2007 г.): „Правни услуги по смисъла на този закон са услугите, осъществявани от адвокат, нотариус или частен съдебен изпълнител по реда на Закона за адвокатурата, Закона за нотариусите и нотариалната дейност или Закона за частните съдебни изпълнители“. В настоящото изложение се прави опит за поставяне на гледна точка на услуги, предоставяни от публични и частни субекти.

² В разказа „Андрешко“, написан в първото десетилетие на ХХ век от Елин Пелин, описанието на съдия-изпълнителя е дебел господин, облечен в грамаден вълчи кожух, с грубо отношение и алчен нрав.

нелеко наследство, основна част от мисията на Камарата на ЧСИ е да налага най-високи стандарти на професионализъм и етично поведение сред своите членове.

С подкрепата на Американската агенция за международно развитие (ААМР) е стартиран проект за създаване на професионални стандарти за съдебното изпълнение, които да бъдат обективирани в Наръчник за дейността на ЧСИ. Целта на създаването на този наръчник е да бъдат описани добрите практики в дейността на ЧСИ. Част от идеята е Наръчникът да бъде актуализиран поне веднъж годишно (предвид изменения на законодателството или въвеждане на нови технологии). Проектът за създаване на професионални стандарти цели да бъдат създадени правила, които да бъдат максимално практични и полезни за осигуряване на качество и ефективност в дейността на ЧСИ. Тези правила ще служат като практическо ръководство при организиране и осъществяване на дейността на ЧСИ и следва да служат като референции в практиката. Съществена цел на Наръчника е да се посочат или създадат добрите практики в съдебното изпълнение и да бъдат основа за уеднаквяване на практиките на ЧСИ в България.

Разработването на професионалните стандарти е планирано и протича в няколко етапа. Със съдействието и участието на представители на Проект за реформа в търговското право на ААМР, първоначално бе формирана работна група, включваща представители на Министерство на правосъдието и Съвета на Камарата на частни съдебни и изпълнители. В началото на февруари 2007 г. работната група участва в програма за обучение на тема „Укрепване на прозрачността и отчетността в професията на ЧСИ, стандарти на професионалната практика и оценка на дейността“. Обучението беше организирано и финансирано от World Learning и се проведе в Холандия с любезното домакинство на Кралската холандска организация на частните съдебни изпълнители (КХОЧСИ). Лектори в обучителния курс бяха членове на Борда на Кралската холандска асоциация на съдебните изпълнители, Хо-

ландското Бюро за финансов надзор, Министерството на правосъдието на Холандия. Тематичният кръг на обучението обхващаше структурата и организацията на КХОЧСИ, контролът върху дейността на ЧСИ в Европа и в Холандия, методологията на финансовия надзор върху дейността на ЧСИ, финансовата организация на КХОЧСИ, основните принципи на стандартите за качество, ролята на КХОЧСИ в дисциплинарните производства и дейността на дисциплинарната им комисия. Участниците в обучението се запознаха на практика с референтния холандски модел на организация на кантори на частни съдебни изпълнители в Холандия. За разлика от колегите си в България, холандските ЧСИ имат по-широк кръг от дейности (имат право да се явяват в съда, да извършват извънпроцесуално събиране на вземания и принудително изпълнение), национална компетентност (на територията на цялата страна), имат качество на търговци. В Холандия съществуват особености в придобиването на права на съдебен изпълнител³. Посетихме три типа офиси и се запознахме с организацията в тях. В категорията малък офис попадат кантори с персонал до 20 души, от среден тип са офисите с мрежа от 2 до 5 офиса в цяла Холандия, с общ персонал до 150 души, а големи са офисите в система над 3 офиса с общ персонал над 150 души. Независимо от структурата и големината на офисите, навсякъде организацията на дейността на частните съдебни изпълнители е базирана на човешките ресурси и тяхното развитие, компютързация и автоматизация на процесите. Във всеки офис се използват компютърни програми, които са разработени специално за дейността на ЧСИ и които функционално осигуряват пълно автоматизирано управление на делата.

Наред с технологично базираната дейност на ЧСИ в Холандия, изключително съществено значение за дейността на колегите ни там, имат стандартите за качест-

³ В Холандия няма държавни съдебни изпълнители. Смесеният модел в България (едновременно функциониране на частни и държавни съдебни изпълнители) към момента е без аналог в света.

во на професионалната дейност. Всеки професионален стандарт е препоръчителен, което го отличава от нормативните задължения за ЧСИ. В Холандия е работено усилено няколко години до завършване на Правила за професионални стандарти за ЧСИ, които са приети от Общото събрание на членовете на Кралската Асоциация на съдебните изпълнители през 2001 г. Създаден е наръчник по качеството, в който наред с нормите за качество и съставляващите част от тях критерии, са описани и процедури, които могат да се използват, за да се стигне до приложение на нормите на ниво кантора.

Основа за създаване на професионалните правила за дейността на ЧСИ (а и за всички юридически професии, не само предоставянето на правни услуги) е европейския стандарт за качество ISO 9001, към момента с последна редакция от 2000 г. Въвеждането на нормите за качество е доброволно, т.е. те имат препоръчителен характер. Работещата формула за създаване на приложими професионални стандарти е на базата на правилата на ISO 9001:2000 в съчетание със специфичните процедури на ЧСИ. Този стандарт за управление на качеството е универсален, но той не създава еднообразие в структурата на съответната организация, нито еднообразие в документацията. Професията на частния съдебен изпълнител като субект, на когото е възложена публична функция, е детайлно регламентирана в нормативните актове. Стандартът за професионална дейност ще присъедини и добавена стойност в организационния капацитет на всяка кантора, която въведе тези препоръчителни практики. Въвеждането на система за управлението на качеството е стратегическо решение на организацията. Разработването и внедряването на система за управление на качеството във всяка организация (вкл. в кантора на ЧСИ) се влияе от нейните променящи се потребности. Класически пример за уп-

равление на процесите в кантора на холандски ЧСИ е базирана на ISO 9001:2000, като се описва с четирите етапа:

На таблицата е показана схемата за управление на качеството, позната като PDCA, образувана от четирите етапа, която е в постоянен цикъл на подобряване и усъвършенстване:

1. *Plan* (планиране) – определяне на целите и на необходимите процеси за постигане на резултати, съответстващи на изискванията на клиентите и на политиката на организацията.

2. *Do* (изпълнение) – внедряване на процесите в организацията

3. *Check* (проверка) – контрол и измерване на процесите и продуктите (услугите) в съответствие с политиката, целите и изискванията на дейността и отчитане на резултатите

4. *Act* (действие) – предприемане на действия за постоянно подобряване на резултатите на характеристиките на процесите.

Следващ етап в изработване и внедряване на професионални стандарти за ЧСИ в България е разработване на структура и съдържание на Наръчника за дейността на ЧСИ. Водещ принцип в изготвянето на тези правила ще бъде изготвянето на Наръчник, който да е максимално практичен и полезен

в ежедневната работа на ЧСИ, и същевременно да спомага за стабилизиране на практиката на ЧСИ⁴.

Предвид ползваните сходни документи⁵ Наръчникът ще съдържа два типа стандарти:

1. Дейности по съдебно изпълнение (процесуални действия). В този раздел ще бъдат включени всички процесуални действия на ЧСИ и свързаните с тях дейности. В допълнение на нормативно уредената материя ще бъдат доразработени добрите практики за приложение на нормативните актове от образуване на изпълнителното дело до неговото архивиране и съхраняване.

2. Организация на кантората на ЧСИ – администрация, финанси, човешки ресурси, обучения, работа с клиенти, автоматизация, работа с институциите. Ще бъдат поставени на обсъждане въпроси в дейността на ЧСИ, свързани с управление на риска, маркетинг и реклама, конкуренцията, системи за подбор, обучение и оценка на персонала.

Всеки колега в ежедневната си работа среща трудности и преодолява препятствия в комуникацията с институции и лица. Динамиката в законодателството често открива повече въпроси и казуси, вместо да ги решава с адекватна правна уредба. Изработването на Наръчника за дейността на ЧСИ се оформя като интересен тест за волята и ангажираността ни да изградим професионалната си практика по начина и с културата, която желаем да имаме. Нека сме уверени в успеха си и бъдем смели в опита си да го постигнем!

Нещо повече за съдебното изпълнение в Холандия

Нашите дългогодишни приятели – Йос Уитдехаг, член на Борда на Кралската холандска асоциация и Антон Сноерен от Бюрото за финансов надзор споделиха пред

нас своите мисли за развитието на професията в страната си и за впечатленията си от българските си колеги.

Йос Уитдехаг се готви да даде интервю за БНТ по време на учебното посещение в Холандия, проведено през февруари т.г.

Интервю с Йос Уитдехаг, член на Борда на Кралската холандска организация на съдебните изпълнители, взето на 16 Декември, 2006 г.

Какви са приоритетите в работата на Кралската холандска организация на съдебните изпълнители?

В Холандия всички съдебни изпълнители (СИ) и техните асистенти задължително членуват в холандската Камара. Това означава, че ние, като национална организация, разработваме правила, които са задължителни за всички представители на професията. Тези правила засягат различни области, например, имаме наредба за непрекъснато повишаване на професионалната квалификация – всеки СИ трябва да има определен брой точки, придобити при ежегодното участие в обучителни курсове. Като професионална организация, ние трябва също да се грижим за кода за етично поведение, да вземем предвид административните и финансови изисквания, които да бъдат включени в наредбите, както и изискванията за качество. Всичко това означава, че работата на Камарата обхваща широк кръг от важни дейности. Приоритет в работата на Камарата в момента е въвеждането на ефективен Код за етично поведение, с който да се гарантира отговорното професионално поведение на съдебните изпълнители. В случаите, когато

⁴ Препоръките за добри практики в Наръчника се очаква да бъдат потвърдени в практиката от потвърждаване на обжалвани действия на ЧСИ от Окръжния съд – до нормативната сила на фактическата сходна практика на ЧСИ.

⁵ Като референтни документи ще бъдат използвани Наръчник за качеството на КХОЧСИ, наръчник на синдиките в България, ръководство за стандарт ISO 9001:2000 и други)

СИ са в нарушение на етичните правила, ние – представителите на Дисциплинарната комисия на Камарата, подаваме оплакване срещу тях. Имаме правото да предприемаме дисциплинарни мерки, дори когато не са подавани други оплаквания по същия случай. Това, всъщност, е най-съществената част от нашата работа. Освен с налагане на дисциплинарни санкции, нашата работа е свързана и със защита на качеството в работата на канторите, например, в момента разработваме минималните стандарти за качество, които трябва да се спазват в работата на всяка кантора. Това също означава, че ние оказваме съдействие в случаите, когато установим наличието на проблеми в практиката на кантората. Ситуации от този тип са, например тези, в които наш колега съдебен изпълнител е болен и няма кой да го замести или когато има финансови проблеми. В такъв случай, оказваме съдействие на колежата, като му помагаме в организацията на кантората и предлагаме ре-организация, ако смятаме, че може да е от полза в случая. В случай на финансови проблеми, проверяваме статута му и го съветваме относно нужните подобрения в това отношение. Затова може да се каже, че Камарата се грижи за качеството като цяло – качеството в областта на обучението, на управление и организация на кантората, в областта на етичното поведение – това са най-важните области в работата на Камарата. Чрез тази дейност печелим доверието на обществото. Настояваме да има публичност в работата ни, дори ако тази публичност е в ущърб на наш колега. В дългосрочен план за нас е важно да има максимална прозрачност в работата ни. Много държим на това и ако нещата не вървят добре, ние сме първите, които ще известят медиите – така например, ако съдебен изпълнител фалира, ние подготвяме изявление до медиите и изразяваме своето становище по въпроса.

Вие сте били в България много пъти от началото на реформата в сферата на съдебното изпълнение. Какво е вашето мнение относно нейното прилагане?

Настоящото ми посещение е 15-то по ред от 2001-ва година насам, когато дойдох за първи път във връзка с работата ми към Съвета на Европа. Впечатлението ми е, че сте постигнали много за изключително кратък период от време. Само допреди няколко години обсъждахме проект на българския Закон за частните съдебни изпълнители, а сега този закон вече се прилага и дори обсъждаме практическите последици от неговото приемане. Ако вземем за пример Холандия, на нас ни отне 30 години, за да приемем нов закон през 2001 г. Това означава, че вие сте спечелили много време, но и същевременно означава, че ние сме имали повече време да се подготвим за новата професия и въпреки, че сте постигнали много, ви предстои да изминете дълъг път. По отношение на стандартите за качество, може да започнете с минимални стандарти, но в бъдеще трябва да наблюдавате развитието на професията, да обсъждате различни етически въпроси, които възникват и да допълват тези стандарти. Ние имаме традиции в това отношение, знаем какво е становището на нашия Дисциплинарен съд по отделни въпроси и ни е известно какъв тип поведение е приемливо.

Как са организирани холандските кантори на частни съдебни изпълнители?

В Холандия съдебните изпълнители може изберат корпоративна форма за своята кантора или да работят индивидуално. Като предприемачи, съдебните изпълнители трябва да спазват съответните закони за търговска дейност. Така например, съдебните изпълнители, които искат да организират кантората си под корпоративна форма, се ръководят от изискванията за образуване на търговско дружество.

Кой е Йос Уитдехааг извън професионалните си задължения?

Живея с приятелката си, която работи в кантората на съдебен изпълнител, затова пренасяме работата си и къщи. Имаме две деца – дъщеря и син на 15 и 17 години. Спортуваме често. Аз дълго се занимавах активно с плуване, после бях треньор по плуване почти 10 години. И макар сега в свободното си време да играя тенис, бих казал, че вече не спортувам активно – по-скоро се радвам на спорта чрез телевизията. Много обичам и да чета. Наскоро се преместихме в нов дом и аз в началото се радвах, че най-накрая ще мога да подреда всичките си книги в една стая, но стаята се оказа прекалено малка, за да ги поберем.

Интервю с Антон Сноерен, член на холандското Бюро за финансов надзор

Каква е ролята на Бюрото по финансов надзор?

Бюрото по финансов надзор има задължението да следи и контролира професионалната дейност на нотариусите и на частните съдебни изпълнители, най-вече по отношение на техните задължения и отговорности спрямо клиентите. Това е и основната роля на нашето Бюро – да се уверим, че клиентите и обществеността като цяло могат да имат доверие на представителите на тези професии по отношение на финансовата дейност. Ние се грижим за ефективността на правилата и наредбите, които се прилагат в това отношение и работим за изграждането на прозрачност и доверие в дейността на съдебните изпълнители – точно каквито обществеността би желала.

Какви са принципите на холандската система на контрол?

Първият принцип е доверието на обществото. Ако успеем да изградим и да приложим такава система за контрол, която печели или повишава доверието на обществото,

значи сме се справили добре с работата си. В това именно се изразява първият принцип. Вторият принцип е, при наличието на проблем в работата на отделно правило или наредба, да се работи за отстраняването на проблема. Ако проблемът не произтича от наредбата, а от самата организация на кантората на съдебния изпълнител, тогава насочваме усилията си в тази област. И така стигаме до въпроса за доверието и партньорството. Нашата дейност не би била ефективна, ако нямаме доверие в нашите партньори от Камарата, в съдебните изпълнители, и ако те нямаха доверие в нашата работа. Ние трябва да поддържаме непрестанни контакти – да споделяме с тях своите идеи, те да ни информират за своите нужди и така, заедно, двете организации могат да постигнат много повече промени към по-добро. Ако нямаме изградено партньорство и доверие, а се опитваме императивно да налагаме мнението си, съдебните изпълнители най-вероятно ще се опитат просто да заобикалят правилата. Именно затова комуникацията е от огромно значение.

Какви са впечатленията ви от семинара по Мониторинг и контрол, в който участвахте?

Спомням си, че по време на сходен семинар, който бе организиран през юни, счетоводството дори не се споменаваше. То не беше включено в закона, нито в правилата и никой дори обсъждаше този въпрос. По време на декемврийския семинар започнахме да говорим за счетоводство и смятам това за значителен прогрес. Разговарях с участниците в семинара и през почивките – те вече обмислят въвеждането на добри счетоводни системи в своите кантори. Разбира се, аз като счетоводител, смятам, че от счетоводството трябва да се започне. Все още е ясно, че повечето хора не знаят за какво говорим, но скоро ще започнат да навлизат в тази област, особено, ако искат да останат по-дълго в тази професия. Трябва да разберат, че не можеш да управляваш бизнес без да знаеш как върви финансовата му част. Ако печалбата ти е 100 лева, а разходите -

120 лева, бизнесът ти очевидно има проблем и няма да успее да се задържи на пазара.

Каква е вашата препоръка към българските частни съдебни изпълнители?

Те трябваше да започнат да се занимават със счетоводство още вчера, но и утре да започнат, все още не са закъснели.

Вие наистина сте силно привързан към счетоводството. Имате ли нещо друго, освен него, което да обичате така?

Обичам жена си. Женени сме от 26 години, имаме две деца – момче и момиче на 19 и 22 години, които скоро ще заживеят самостоятелно. Член съм на Съвета на холандската баскетболна федерация, играя бридж и шах. И аз като Йос обичам много да чета и не намирам достатъчно място да подредя всичките си книги. Държа цели кашони с книги на тавана. За щастие, тъй като съм държавен служител, а не предприемач, имам достатъчно време да се занимавам с хобитата си.

ПРЕДСТОЯЩО

През м. август 2007 г.

- § Начало на работата по изработване на Етичен кодекс на ЧСИ
- § Изработване на информационна брошура за обучителните програми на Камарата
- § Издаване на сборник „Европейски директиви и регламенти, свързани със съдебното изпълнение“

През м. септември 2007 г.

- § Издаване и разпространение на бр. 1 „Сборник съдебни практики“
- § Официално представяне на „Наръчник на ЧСИ“

В периода октомври – декември 2007 г.

- § Регионална среща на ЧСИ от Северозападна България
- § Национална конференция на ЧСИ
- § Учредяване на Ден на частния съдебен изпълнител
- § Стартиране на нов обучителен курс за служители в канторите на ЧСИ

Тук може да поместите своята
реклама / съобщение

Този материал е изработен благодарение на подкрепата на Американската агенция за международно развитие. Изразените в него мнения са на авторите му и не отразяват непременно възгледите на Американската агенция за международно развитие, нито на правителството на Съединените американски щати.